

Ægide end under den nuværende Retspleje. Jeg tillægger dens Indførelse mere Betydning derved, at den formentlig vil tvinge alle, der have med Retsplejen at gøre, Advokater og Dommere til at lægge Sagerne ganske anderledes tydeligt frem, saaledes at de kunne forstaaes af alle og enhver, saaledes, at ikke blot de Folk, der sidde som Dommere, men ogsaa den øvrige Offentlighed kan have nem Adgang til at kontrollere Retsplejens Udførelse. Jeg er ikke saa naiv, at jeg tror, at vi, saa længe det nuværende Regeringsflertal har Magt her i Landet, ville faa en Retsreform uden Nævninger. Jeg vil derfor være parat til at give min Stemme til en Reform med Nævninger, naar man kunde blive enig om deres Udtagelse.

Hvad der gør dette Spørgsmaal saa vanskeligt, er dette, at her stikker den storpolitiske Doktrin Hestefoden frem paa den hæsligste Maade. Dette, at Nævningers Udtagelse skal bestemmes efter Flertalsabsolutismen, ligesom Spørgsmaalet om Magtens Indehavelse, gør dette Spørgsmaal til et politisk i egentligste Forstand. Jeg kan ikke forstaa, at Regeringsflertallet her i Salen yderligere har skærpet det ved at knytte Forholdstalvalgmaadens Anvendelse til Udtagelsen af Nævninger. Dette at bringe Anvendelsen af Forholdstalsvalg ind paa dette Punkt, er jo at sige paa den tydeligste Maade, at det skal være de politiske Skillelinier, i hvert Fald saaledes, som de gøre sig gældende i Kommunernes Bestyrelser, der ogsaa skulle gøre sig gældende her, men dette er at proklamere Flertalsabsolutismen ogsaa paa den dømmende Magts Omraade.

Dette har jeg kun villet skitsere kort paa dette sene Trin af Sagens Behandling, for at angive, hvorfor jeg anser dette store Spørgsmaal for at være vigtigt nok til, at, selv om der ikke var andre Stridspunkter paa Retsreformforslaget end dette, saa vilde jeg allerede anse mig for berettiget til at betegne mit Standpunkt til dette ved at stemme nej. Naar det er min, og jeg tør sige, efter hvad vor Gruppens Ordfører har sagt, vor Motivering til at stemme nej i Stedet for at svare „stemmer ikke“, som er det højeste, vi kunne gaa til, saa finder jeg, at der er ingen Grund til Forargelse der over. Man vil sige, som ofte er sagt ved lignende Lejligheder, det er dog Afstemninger, det kommer an paa, det er dem, der binde. Naar Motiveringen for længe siden er glemt, staar Afstemningen tilbage, saa udlægges det saaledes, at Højre i Folketinget har stemt

mod den eneste Retsreform, der forelaa til Forhandling, og som kunde komme i Betragtning.

Dette tror jeg dog ikke er rigtigt, jeg tror, at disse Afstemninger glemmes hurtigt, og jeg gad vide, om ikke mange Medlemmer i denne Sal have glemt, hvorledes de mange Gange have stemt i Tidens Løb, om de have stemt nej, eller de have undladt at stemme. Jeg tror, det er Motiveringen, det kommer an paa. Det kan gerne være, at den givne Motivering er glemt, men saa kommer der en anden Motivering, som vi maa frem med ude paa Valgtribunerne, der maa vi regne med vore Fjenders Motivering, og fra deres Side blive vi sikkert behandlet efter Grundsætningen: tager du Hatten op, faar du Prygl, og tager du den ikke op, faar du ogsaa Prygl. Hvorledes vor egen Motivering end er, vil den blive vendt imod os. Det forekommer mig derfor, at vi ganske rolig kunne tage Odiet paa os ved at stemme positivt nej og saa betro til os selv at klare det bagefter, hvis vi blive krævede til Regnskab derfor. Naar vi af vore Fjender paa Valgtribunerne erindres om vor Afstemning, ere vi henviste til ved egen Hjælp at klare os, saa godt vi kunne, trøstende os til, at vi nok kunne formaa vore Vælgere til at forstaa denne vor Afstemning. Disse korte Bemærkninger har jeg ment at skyldte Sagens Vigtighed at gøre, inden den afsluttes, for at motivere den Afstemning, som vor Gruppe i Dag vil følge.

Formanden: Folketingsmanden for Sorø Amts 3die Valgkreds har Ordet.

Lange: Efter hvad den ærede sidste Taler nu har ytret, kan jeg frafalde Ordet.

Berntsen: Den Valggruppe her i Tinget, hvortil jeg hører, stemmer med Glæde for dette Lovforslags Overgang til fortsat Behandling i det andet Ting, og vi gøre det saa meget hellere, som det jo vil være i ærede Medlemmers Erindring, at det var paa Initiativ af vore politiske Meningsfæller, at man i 1891—92 fik vedtaget den Beslutning her i Tinget, der gav Anledning til, at der blev nedsat en Kommission til at tage hele det store Spørgsmaal op til Drøftelse for at bringe Liv i Grundlovens døde Paragraffer om Indførelsen af en ny Retspleje her i Landet. Det Forsøg, vi den Gang gjorde for at kalde denne Sag til Live, viste sig ikke at være frugteløst, thi det Forslag, som den nævnte Kom-